

Scris de radu.golban pe 12 iulie 2021, 12:44

Va fi Chile prima tara din lume care protejeaza gandirea libera?

Chile va fi prima tara din lume care va proteja drepturile neurologice. Senatorii au decis ca trebuie sa reglementeze citirea gandirii inainte de a fi implementata. In statul sud-american, doua proiecte de lege - un proiect de lege privind reforma constitutională, care asteapta aprobarea Camerei Deputatilor si un proiect de lege privind neuro-protectia - vor garanta cetatenilor drepturi neurologice. Acestea includ drepturile la identitate personala, liberul arbitru, confidentialitate mentala, acces egal la tehnologii de imbunatatire cognitiva si protectie impotriva prejudecatii algoritmice.

Pe 16 decembrie 2020, Senatul Republicii Chile a votat in unanimitate in favoarea modificarii articolul 19 aliniat (1) al constitutiei, pentru a proteja integritatea si indemnizatia mentala in legatura cu avansarea neurotehnologiilor. Iata ce va prevede legea asa cum a fost reformulata in varianta finala: „Se interzice orice intruziune sau forma de interventie in conexiunile neuronale sau intruziuni sau la nivelul creierului prin utilizarea neurotehnologiei, a interfetei creier-computer sau a oricarui alt sistem sau dispozitiv, care nu are consimtamantul liber, expres si informat al persoanei sau al utilizatorului dispozitivului, chiar si in circumstante medicale. Se interzice orice sistem sau dispozitiv, fie ca este vorba de neurotehnologie, interfata creier-computer sau altul, al carui scop este accesarea sau manipularea activitatii neuronale, intr-un mod invaziv sau neinvaziv, daca poate afecta continuitatea psihologica si psihica a persoanei, adica identitatea lor individuala sau daca aceasta diminueaza sau dauneaza autonomiei vointei lor sau capacitatii lor de decizie in libertate.”(1)

Acest pas vine si pe fondul unei declaratii din 17 august 2020 a Presedintelui Republicii Chile, Sebastian Piñera, cu ocazia licitatiei 5G (2). “Anul trecut, la Summitul G-7 de la Biarritz, am avut ocazia sa analizam o noua amenintare: dispozitive care vor putea sa ne citeasca gandurile si chiar sa semene ganduri si sentimente in mintea noastra.” (El año pasado, en la Cumbre del G-7 en Biarritz, tuvimos la oportunidad de analizar una nueva amenaza: máquinas que podrán leer nuestros pensamientos, e incluso, sembrar en nuestras mentes pensamientos y sentimientos.”)

Prin tratarea neuro-datelor ca pe un organ, legea interzice ca Chilenii sa fie obligati sa renunte la datele despre creier si, in mod esential, colectarea lor va necesita autorizarea explicita de „opt-in”. O alta implicatie a acestei analogii juridice este ca datele despre creier nu pot fi vandute; pot fi donat numai in scop altruist. Cumpararea si vanzarea datelor cerebrale este interzisa, indiferent de consimtamant. Reglementarea citirii neurotehnologice a mintii pare necesara pentru a proteja confidentialitatea mentala, precum sustin cercetatorii de la Columbia University, deoarece avansarea pe teren prezinta o amenintare substantiala.

Este de neinteles de ce in Europa, in leaganul culturii si al democratie nu se pune aceasta problema. Dezvoltarea tehnologiei moderne, politica de digitalizare asumata si de Romania ne obliga sa urmarim cu

atentie aceasta evolutie a dreptului. Altfel, daca asteptam ca neurotehnologia sa fie pe deplin dezvoltata inainte de a decide cum sa o reglementam, caracteristicile tehnice si practicile sociale asociate acesteia pot deveni prea inradacinate cultural pentru a fi ulterior reglementate.

Un pas crucial in directionarea catre un consens international - unul care ar putea proteja Chile de pierderea potentialilor investitori in „paradisuri de neuro-drepturi” cu reglementari laxe - este o agenda de neuro-drepturi pentru Organizatia Natiunilor Unite. Profesorul Rafael Yuste, codirector al Centrului de Neurotehnologie al Universitatii Columbia (3) si avocatul de drept international Jared Genser, au sugerat in martie secretarului general al ONU António Guterres, inaltului comisar al ONU pentru drepturile omului si lui Michelle Bachelet, fostei presedinta a Republicii Chile, sa creeze o comisie internationala de experti in domeniul neuro-drepturilor. Aceasta comisie ar putea dezvolta un consens global in ceea ce priveste definitia neuro-drepturilor si constituie un pas catre elaborarea unui tratat international.

Romania ar putea fi o fruntasa in Europa luand o astfel de initiativa, care s-ar inscrie perfect in politica de digitalizare tarii.

1)[Senado - Tramitación de proyectos](#)

2)[Presidente Piñera anuncia inicio de licitación de red 5G para Chile - Prensa Presidencia](#)

3)[Projects | NeuroRights Initiative \(columbia.edu\)](#)

ADRESA: <http://crct.ro/ny6b>